

V Bruseli 24. 8. 2020
COM(2020) 469 final

2020/0222 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

**ktorým sa Španielsku poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672
na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia
COVID-19**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V nariadení 2020/672 (ďalej len „nariadenie o SURE“) sa stanovuje právny rámec poskytovania finančnej pomoci Únie členským štátom, ktoré čelia závažnému narušeniu hospodárstva spôsobenému výskytom ochorenia COVID-19 alebo ktorým takéto narušenie hrozí. Podpora v rámci nástroja SURE slúži predovšetkým na financovanie režimov skráteného pracovného času alebo podobných opatrení zameraných na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie nezamestnanosti a straty príjmu, ako aj na financovanie opatrení súvisiacich so zdravím, a to najmä na pracovisku.

Španielsko 3. augusta 2020 požiadalo o finančnú pomoc Únie podľa nariadenia o SURE. V súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia o SURE sa Komisia poradila so španielskymi orgánmi, aby overila náhle a prudké zvýšenie skutočných a plánovaných výdavkov priamo súvisiacich so skráteným pracovným časom pre zamestnancov, podobnými režimami osobitne zameranými na samostatne zárobkovo činné osoby a pracovníkov v odvetví cestovného ruchu, ako aj s nemocenskými dávkami pre pracovníkov nakazených ochorením COVID-19, ktoré sú spôsobené pandemiou ochorenia COVID-19. Predovšetkým ide o:

- a) náhradu mzdy do výšky 70 % základnej mzdy zamestnancov čerpajúcich nútenú dovolenku v rámci režimu skráteného pracovného času ERTE (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*). Maximálna výška náhrady je 1 098,09 EUR mesačne, pričom ju v závislosti od počtu nezaopatrených detí prijímateľa možno zvýšiť na 1 254,96 EUR mesačne alebo 1 411,83 EUR mesačne;
- b) úplné alebo čiastočné oslobodenie od platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie v závislosti od veľkosti zamestnávateľa a mesiaca v roku, pokiaľ ide o zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje režim ERTE. Toto oslobodenie predstavuje ušlý príjem vlády, ktorý sa na účely vykonávania nariadenia Rady 2020/672 môže považovať za ekvivalent verejných výdavkov;
- c) dávku v prípade „skončenia činnosti“ (čiže úplného alebo čiastočného pozastavenia vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti) a s ňou súvisiace oslobodenie od platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie. Týmto opatrením sa zabezpečujú mesačné platby podnikom, ktoré musia byť zatvorené, alebo podnikom, ktoré sú síce otvorené, ale znížil sa im obrat o viac ako 75 %;
- d) dávku pre „stálych sezónnych pracovníkov“ v odvetví cestovného ruchu, ktorí nemohli v plánovanom čase opätovne začať vykonávať činnosť;
- e) oslobodenie zamestnávateľov od platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie (vo výške 50 %) na podporu „udržania zamestnanosti v odvetví cestovného ruchu“ počas núdzového stavu a po jeho skončení pri súčasnom zachovaní minimálnej úrovne sociálnej ochrany niekoľkých kategórií pracovníkov. Priemerné celkové mesačné výdavky a počet osôb, za ktoré dostali spoločnosti dotácie, znamenajú priemerné mesačné výdavky na osobu vo výške približne 192 EUR;
- f) nemocenské dávky pre pracovníkov, ktorí v dôsledku ochorenia COVID-19 nechodili do práce (či už pracovníkov v preventívnej izolácii, alebo nakazených pracovníkov). Toto opatrenie je podobné režimu nehôd na pracovisku (dávky sú teda štedrejšie a vyplácajú sa z fondu sociálneho zabezpečenia od prvého dňa

práceschopnosti), pričom maximálna výška dávok je stanovená na úrovni 75 % základnej mzdy.

Španielsko Komisii poskytlo príslušné informácie.

Vzhľadom na dostupné dôkazy Komisia navrhuje Rade, aby prijala vykonávacie rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci Španielsku podľa nariadenia o SURE na podporu uvedených opatrení.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je plne v súlade s nariadením Rady 2020/672, podľa ktorého bol vypracovaný.

Týmto návrhom sa dopĺňa ďalší právny nástroj Únie na poskytovanie podpory členským štátom v núdzových situáciách, a to nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) [ďalej len „nariadenie (ES) č. 2012/2002“]. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461, ktorým sa mení uvedený nástroj s cieľom rozšíriť jeho rozsah pôsobnosti tak, aby sa vzťahoval aj na závažné ohrozenia verejného zdravia, a vymedziť osobitné opatrenia oprávnené na financovanie, bolo prijaté 30. marca.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je súčasťou súboru opatrení vypracovaných v reakcii na súčasnú pandémiu ochorenia COVID-19, ako je napríklad Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus, a dopĺňa iné nástroje, ktoré podporujú zamestnanosť, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond pre strategické investície (EFSI)/Program InvestEU. V tomto návrhu sa využíva prijímanie a poskytovanie úverov na podporu členských štátov v tomto konkrétnom prípade výskytu ochorenia COVID-19, a návrh tak predstavuje druhú obrannú líniu na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení, čo pomáha chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

2. **PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA**

- **Právny základ**

Právnym základom tohto nástroja je nariadenie Rady 2020/672.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Tento návrh nadväzuje na žiadosť členského štátu a je vyjadrením európskej solidarity, keďže sa ním poskytuje finančná pomoc Únie vo forme dočasných úverov členskému štátu postihnutému výskytom ochorenia COVID-19. Takouto finančnou pomocou, ktorá predstavuje druhú obrannú líniu, sa dočasne podporia zvýšené verejné výdavky vlády, pokiaľ ide o režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, s cieľom pomôcť im chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a straty príjmu.

Takáto podpora pomôže zasiahnutému obyvateľstvu a prispeje k zmierneniu priameho vplyvu súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na spoločnosť a hospodárstvo.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré tento nástroj sleduje.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na naliehavú potrebu vypracovať návrh tak, aby ho Rada mohla prijať včas, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na naliehavosť návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia by mala mať možnosť uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich ďalšieho poskytovania členským štátom, ktoré požiadajú o finančnú pomoc v rámci nástroja SURE.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zabudované aj iné bezpečnostné opatrenia na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,
- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu voči jednotlivým členským štátom, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Španielsku poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19¹, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Španielsko 3. augusta 2020 požiadalo Úniu o finančnú pomoc s cieľom doplniť svoje vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a jeho sociálno-ekonomických dôsledkov na pracovníkov.
- (2) Očakáva sa, že výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Španielsko zaviedlo na obmedzenie jeho výskytu, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu súvisiaceho so zdravím, budú mať závažný dosah na verejné financie. Podľa prognózy Komisie z jari 2020 malo mať Španielsko do konca roka 2020 deficit verejnej správy na úrovni 10,1 % a dlh verejnej správy na úrovni 115,6 % hrubého domáceho produktu (HDP). Podľa predbežnej prognózy Komisie z leta 2020 sa v roku 2020 predpokladá pokles HDP Španielska o 10,9 %.
- (3) Výskyt ochorenia COVID-19 ochromil podstatnú časť pracovnej sily v Španielsku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov Španielska na režim skráteného pracovného času a podobné režimy osobitne zacielené na samostatne zárobkovo činné osoby a pracovníkov v odvetví cestovného ruchu, ako aj na podporu opatrení týkajúcich sa verejného zdravia, ako sa uvádza v odôvodneniach 4 až 9.
- (4) Konkrétnejšie sa kráľovským zákonným dekrétom č. 8/2020, kráľovským zákonným dekrétom č. 11/2020 a kráľovským zákonným dekrétom č. 24/2020, ktoré sú uvedené v žiadosti Španielska z 3. augusta 2020, zaviedla náhrada mzdy do výšky 70 % základnej mzdy zamestnancov čerpajúcich nútenú dovolenku v rámci režimu skráteného pracovného času ERTE (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*). Maximálna výška náhrady je 1 098,09 EUR mesačne, pričom ju v závislosti od počtu nezaopatrených detí prijímateľa možno zvýšiť na 1 254,96 EUR mesačne alebo 1 411,83 EUR mesačne.
- (5) Orgány zaviedli aj úplné alebo čiastočné oslobodenie od platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie v závislosti od veľkosti zamestnávateľa a mesiaca v roku, pokiaľ ide o zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje režim ERTE. Toto oslobodenie

¹ Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.

predstavuje ušlý príjem vlády, ktorý sa na účely vykonávania nariadenia Rady 2020/672 môže považovať za ekvivalent verejných výdavkov.

- (6) Pre samostatne zárobkovo činné osoby zaviedli orgány dávku v prípade „skončenia činnosti“ (čiže úplného alebo čiastočného pozastavenia vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti) a s ňou súvisiace oslobodenie od platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie. Týmto opatrením sa zabezpečujú mesačné platby podnikom, ktoré musia byť zatvorené, alebo podnikom, ktoré sú síce otvorené, ale znížil sa im obrát o viac ako 75 %.
- (7) Na základe kráľovského zákonného dekrétu č. 15/2020, ktorý sa uvádza v žiadosti Španielska z 3. augusta 2020, boli zavedené aj mesačné platby pre „stálych sezónnych pracovníkov“ v odvetví cestovného ruchu, ktorí v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 nemohli v plánovanom čase opätovne začať vykonávať činnosť.
- (8) Kráľovským zákonným dekrétom č. 8/2019, kráľovským zákonným dekrétom č. 12/2019, kráľovským zákonným dekrétom č. 7/2020 a kráľovským zákonným dekrétom č. 25/2020, ktoré sa uvádzajú v žiadosti Španielska z 3. augusta 2020, bolo zavedené oslobodenie zamestnávateľov od platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie (vo výške 50 %) na podporu „udržania zamestnanosti v odvetví cestovného ruchu“ počas núdzového stavu a po jeho skončení pri súčasnom zachovaní minimálnej úrovne sociálnej ochrany niekoľkých kategórií pracovníkov. Priemerné celkové mesačné výdavky a počet osôb, za ktoré dostali spoločnosti dotácie, znamenajú priemerné mesačné výdavky na osobu vo výške približne 192 EUR;
- (9) A napokon Španielsko na základe kráľovského zákonného dekrétu č. 6/2020 a kráľovského zákonného dekrétu č. 13/2020, ktoré sú uvedené v žiadosti Španielska z 3. augusta 2020, rozšírilo nemocenské dávky aj na pracovníkov, ktorí v dôsledku ochorenia COVID-19 nechodili do práce (či už pracovníkov v preventívnej izolácii, alebo nakazených pracovníkov). Toto opatrenie je podobné režimu nehôd na pracovisku (dávky sú teda štedrejšie a vyplácajú sa z fondu sociálneho zabezpečenia od prvého dňa práceneschopnosti), pričom maximálna výška dávok je stanovená na úrovni 75 % základnej mzdy.
- (10) Španielsko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Španielsko poskytlo Komisii primerané dôkazy o tom, že po 1. februári 2020 sa z dôvodu prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 skutočné a plánované verejné výdavky zvýšili o 23 803 573 600 EUR. Zvýšená suma priamo súvisiaca s režimom skráteného pracovného času ERTE a podobnými opatreniami osobitne zacielenými na samostatne zárobkovo činné osoby a pracovníkov v odvetví cestovného ruchu predstavuje náhle a prudké zvýšenie, a to z dôvodu takmer okamžitého a bezprecedentného zvýšenia počtu prijímateľov, na ktorých sa tieto opatrenia vzťahovali, a výšky súvisiacich dávok v Španielsku. Španielsko zamýšľa 1 660 000 000 EUR zo zvýšenej sumy výdavkov uhradiť z finančných prostriedkov Únie.
- (11) V súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 sa Komisia poradila so Španielskom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných a plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ako aj so zavedením príslušných opatrení súvisiacich so zdravím v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19, ktoré sa uvádzajú v žiadosti z 3. augusta 2020.

- (12) Finančná pomoc by sa preto mala poskytnúť s cieľom pomôcť Španielsku riešiť sociálno-ekonomické vplyvy závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19.
- (13) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu uskutočniť najmä na základe článkov 107 a 108 ZFEÚ. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 ZFEÚ.
- (14) Španielsko by malo Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla Komisia posúdiť rozsah, v akom Španielsko dané výdavky plní.
- (15) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Španielska, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa v ňom uplatňujú zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti. Výška úveru bola stanovená najmä s cieľom zabezpečiť súlad s prudenciálnymi pravidlami platnými pre portfólio úverov vymedzené v nariadení Rady (EÚ) 2020/672,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Španielsko spĺňa podmienky stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672.

Článok 2

1. Únia sprístupní Španielsku úver vo výške maximálne 21 324 820 449 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.
2. Obdobie dostupnosti finančnej pomoci poskytnutej týmto rozhodnutím je 18 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.
3. Komisia sprístupní Španielsku finančnú pomoc Únie najviac v desiatich splátkach. Splátka môže byť vyplatená v jednej tranži alebo vo viacerých tranžiach. Lehoty splatnosti jednotlivých tranží v rámci prvej splátky môžu byť dlhšie, ako je maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1. V takýchto prípadoch sa lehoty splatnosti ďalších tranží stanovujú tak, aby bola maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1 dodržaná vtedy, keď budú vyplatené všetky splátky.
4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne účinnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.
5. Španielsko uhradí náklady financovania Únie uvedené v článku 4 nariadenia (EÚ) 2020/672 v prípade každej splátky, ako aj všetky poplatky, náklady a výdavky, ktoré Únii vyplývajú z financovania.
6. O výške a uvoľnení splátok, ako aj o výške tranží rozhoduje Komisia.

Článok 3

Španielsko môže financovať tieto opatrenia:

- a) režim skráteného pracovného času ERTE (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*) pre zamestnancov stanovený v kráľovskom zákonnom dekréte č. 8/2020

zo 17. marca (kapitola II, články 22 – 28), kráľovskom zákonnom dekréte č. 18/2020 z 12. mája a kráľovskom zákonnom dekréte č. 24/2020 z 26. júna (články 1 – 7);

- b) mimoriadne opatrenia týkajúce sa príspevkov na sociálne zabezpečenie zamestnancov v rámci režimu ERTE stanovené v kráľovskom zákonnom dekréte č. 8/2020 zo 17. marca (kapitola II, články 22 – 28), kráľovskom zákonnom dekréte č. 18/2020 z 12. mája a kráľovskom zákonnom dekréte č. 24/2020 z 26. júna (kapitola I, článok 4);
- c) dávku v prípade „skončenia činnosti“ a s ňou súvisiace oslobodenie od platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie stanovené v kráľovskom zákonnom dekréte č. 8/2020 zo 17. marca (článok 17) zmenenom kráľovským zákonným dekrétom č. 11/2020 z 31. marca (záverečné ustanovenie 1.8) a kráľovským zákonným dekrétom č. 24/2020 z 26. júna (článok 8);
- d) režim podpory pre „stálych sezónnych pracovníkov“ stanovený v kráľovskom zákonnom dekréte č. 15/2020 z 21. apríla (záverečné ustanovenie 8);
- e) čiastočné oslobodenie zamestnávateľov od platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie s cieľom podporiť „udržanie zamestnanosti v odvetví cestovného ruchu“ stanovené v kráľovskom zákonnom dekréte č. 8/2019 z 8. marca, kráľovskom zákonnom dekréte č. 12/2019 z 11. októbra, kráľovskom zákonnom dekréte č. 7/2020 (článok 13) z 12. marca a kráľovskom zákonnom dekréte č. 25/2020 (záverečné ustanovenie 4);
- f) nemocenské dávky pre pracovníkov, ktorí v dôsledku ochorenia COVID-19 nechodili do práce, stanovené v kráľovskom zákonnom dekréte č. 6/2020 z 10. marca (článok 5) a kráľovskom zákonnom dekréte č. 13/2020 zo 7. apríla (záverečné ustanovenie 1).

Článok 4

Španielsko informuje Komisiu do [DÁTUM: šesť mesiacov od uverejnenia tohto rozhodnutia] a potom každých šesť mesiacov o plnení plánovaných verejných výdavkov, až kým nebudú plánované verejné výdavky v plnej miere splnené.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Španielskemu kráľovstvu.

Článok 6

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*